

MARCOVÉ LEGISLAČÍNO 2023

03.04.2023

www.lepsiezakony.sk

Prehľad legislatívnych zmien prijatých počas 88. schôdze NR SR s vplyvom na podnikateľské prostredie

88. schôdza Národnej rady Slovenskej republiky (14.03.2023 – 31.03.2023) priniesla viacero novínok a zmien vzťahujúcich sa na podnikateľské prostredie, vrátane malých a stredných podnikov. V tomto článku Vám prinášame tie najvýznamnejšie zmeny, o ktorých by ste mali určite vedieť.

1. Zákony s vplyvom na podnikateľov budú nadobúdať účinnosť 1. januára alebo 1. júla príslušného kalendárneho roka

- ⇒ *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- ⇒ **Účinnosť od 01.05.2023**

Cieľom schválenej novely zákona je skvalitniť tvorbu práva a zapracovať požiadavku vyplývajúcu z Programového vyhlásenia vlády. **Presadzuje sa zásada, aby návrhy zákonov s vplyvom na podnikateľské prostredie nadobúdali účinnosť k 1. januáru alebo k 1. júlu príslušného kalendárneho roka**, s ohľadom na dodržanie dostatočnej legisvakančnej doby.

Toto ustanovenie o dni nadobudnutia účinnosti právneho predpisu **sa nemusí uplatniť**, ak sa jedná napríklad o návrh zákona, o ktorom NR SR rozhodla, že ho prerokuje v skrátanom legislatívnom konaní alebo právne záväzný akt Európskej únie, ktorý si vyžaduje implementáciu, či návrh zákona o štátnom rozpočte alebo ide o zákon vrátený prezidentom, ktorý bol prerokovaný v skrátanom legislatívnom konaní atď.

2. Mení sa spôsob výpočtu registračného poplatku za motorové vozidlo

- ⇒ *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov*
- ⇒ **Účinnosť od 01.07.2023**

Poplatky za prepis auta na nového majiteľa sa budú od 1. júla 2023 počítat' nakoniec po novom. Vyplýva to z novely zákona o správnych poplatkoch, ktorou sa na poslednú chvíľu zmenila úprava poplatkov, ktorá mala platiť od apríla 2023.

- Novelou sa zníži počet výkonových kategórií motora so sadzbami priaznivejšími pre poplatníkov.
- Súčasne sa zmiernuje výška ekologického koeficientu pre staršie vozidlá s cieľom znížiť poplatkové zaťaženie týchto vozidiel.
- **Poplatok bude minimálne vo výške 33 eur (motor do 80kW) a maximálne 1000 eur (pri motore 210 a viac kW).**
- Podľa pôvodného návrhu novely zákona sa mal správny poplatok pri prepise majiteľa motorového vozidla kategórie M1 a N1, ak sa nemení jeho evidenčné číslo, znížiť o 70 % - poslanci však predložili a schválili viaceré pozmeňujúce návrhy.

3. Mení sa postup prehliadky advokátskych kancelárií

- ⇒ *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa Trestný poriadok č. 301/2005 Z. z.*
- ⇒ *Účinnosť od 01.05.2023*

Prijatou novelou sa zabezpečí riadny procesný postup prehliadky priestorov advokátskych kancelárií tak, aby nedochádzalo k nezákonným postupom orgánov činných v trestnom konaní (OČTK). **Novela má zabrániť tomu, aby sa vykonaním prehliadky a získaním dôverných informácií dôležitých pre prípravu obhajoby klienta zasiahlo do práva na obhajobu.**

Novela upravuje postup, ktorý umožní **izolovanie údajov relevantných pre trestné konanie** tak, aby sa chránili aj tretie osoby, voči ktorým advokát vykonáva svoju činnosť nesúvisiacu s prebiehajúcim trestným konaním a prehliadkou.

Prehliadka advokátskej kancelárie sa môže uskutočniť za prítomnosti sudcu pre prípravné konanie. Pri vykonávaní domovej prehliadky alebo prehliadky iných priestorov, v ktorých advokát vykonáva advokáciu, a v ktorých sa môžu nachádzať listiny, na ktoré sa vzťahuje povinnosť mlčanlivosti advokáta, je OČTK povinný vyžiadať si súčinnosť SAK a aj sudcu pre prípravné konanie, ktorý by vo veci rozhodoval.

Advokát, u ktorého sa vykonáva domová prehliadka alebo prehliadka iných priestorov, je oprávnený z priebehu prehliadky vyhotovovať zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam. Rovnaké oprávnenie má aj zástupca komory, ako aj orgán vykonávajúci prehliadku.

4. Zvyšujú sa sumy náhrad za používanie motorových vozidiel pri pracovných cestách

- ⇒ *Opatrenie o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách č. 88/2023*
- ⇒ *Účinnosť od 01.04.2023*

Prijatým opatrením sa zvyšujú sumy základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách.

Sumy základnej náhrady sa zvyšujú nasledovne:

- pre jednotopové vozidlá a trojkoľky z **0,063 eura/km na 0,067 eura/km,**
- pre osobné cestné motorové vozidlá z **0,227 eura/km na 0,239 eura/km.**

Zároveň sa zrušuje Opatrenie č. 282/2022 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách.

5. Zjednodušuje sa podávanie daňových priznaní športových odborníkov

- ⇒ *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/3003 Z. z. o dani z príjmov*
- ⇒ *Účinnosť od 01.05.2023*

Schválenou novelou zákona sa zjednodušuje administratíva a podávanie daňových priznaní športových odborníkov, ak majú príjmy z inej samostatnej zárobkovej činnosti, ak

nepatria do príjmov zo závislej činnosti a sú tzv. aktívnymi príjmami. **Tieto príjmy športových odborníkov sa budú zdaňovať daňou vyberanou zrážkou.**

Daňovník sa však môže vopred písomne dohodnúť s platiteľom dane, že daň vyberanú zrážkou neuplatní. V takom prípade príjem zdaní sám podaním daňového priznania. Obdobný systém podľa predkladateľov platí aj pre zdaňovanie príjmov z vytvorenia diela a z podania umeleckého výkonu.

Postup podľa tohto návrhu zákona sa uplatní pri zdanení príjmov daňovníka plynúcich od 1. januára 2024.

6. Zmierňujú sa podmienky pre prijímateľov regionálnej investičnej pomoci

⇒ *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci*

⇒ *Účinnosť od 01.05.2023*

Prijatou novelou sa **zmierňujú vybrané podmienky na poskytnutie regionálnej investičnej pomoci**

a súvisiace povinnosti, ktoré majú prijímatelia plniť v čase pretrvávajúcej energetickej krízy a jej negatívnych dôsledkov.

Povinnosť prijímateľa investičnej pomoci začať obstarávať dlhodobý hmotný a dlhodobý nehmotný majetok v súlade s rozhodnutím o poskytnutí investičnej pomoci **sa predlžuje z 12 na 24 mesiacov**. Zmena poskytuje prijímateľom investičnej pomoci väčší priestor na splnenie danej povinnosti s ohľadom na nepredvídateľný vývoj spôsobený energetickou krízou, ktorý mohol zásadne negatívne ovplyvniť spôsobilosť prijímateľov splniť danú povinnosť podľa pôvodných plánov a podmienok.

Povinnosť ukončiť práce na investičnom zámere sa predlžuje na päť rokov a pri veľkých investičných projektoch na sedem rokov.

Prechodným ustanovením sa dočasne, v rokoch 2023 a 2024, znižuje hodnota 85 % oprávnených nákladov uvedených v rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci **na 70 %**.

Prechodným ustanovením sa dočasne, v rokoch 2023 a 2024, znižuje hodnota 90 % čistého nárastu pracovných miest uvedeného v rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci **na 80 %**.

7. Zvyšuje sa solidárny príspevok z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií

⇒ *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 519/2022 Z. z. o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií a o doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 01.05.2023*

Prijatou novelou sa **sadzba solidárneho príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií zvýši z 55 % na 70 % zo základu pre výpočet príspevku.**

Zároveň sa novelou vyňala z platenia solidárneho príspevku ťažba uhlia a lignitu. Zámerom je podporiť transformáciu regiónu Horná Nitra, v ktorom sa tento rok končí ťažba hnedého uhlia.

8. Zavádza sa jednotné potvrdenie na vývoz a následný dovoz exemplárov živočíchov

⇒ *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 01.06.2023*

Prijatou novelou zákona sa zavádza možnosť vydania jedného potvrdenia, ktoré umožní občanom SR vycestovať do krajiny mimo EÚ s exemplárom živočicha a následne sa vrátiť bez povinnosti zdĺhavého postupu vybavovania vývozných a následne dovozných potvrdení.

Tieto potvrdenia budú totiž nahradené jedným potvrdením, čím zároveň odpadne ďalšie poplatkové zaťaženie žiadateľa spojené s potrebným vydaním viacerých rozhodnutí. Navyše, toto potvrdenie bude platiť na určitú dobu a dá sa použiť aj opakovane.

Zavedením tejto možnosti sa vyjde v ústrety predovšetkým sokoliarom a dovolenkárom, ktorí už niekoľko rokov apelujú na možnosť vydania takéhoto špeciálneho potvrdenia, ktoré by slúžilo na vývoz a následný dovoz exemplárov živočíchov za účelom účasti napr. na krátkodobých výstavách dravcov, súťažiach, či poľovačkách.

Novela tiež umožní jednoduchšie vycestovať držiteľovi hudobného nástroja za účelom napr. súťaže alebo predvedenia hudobného diela.

9. Podporuje sa výstavba nových zdrojov tepla využívajúcich prevažne obnoviteľné zdroje energie

⇒ *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a ktorým sa dopĺňa zákon o regulácii v sieťových odvetviach*

⇒ *Účinnosť od 01.05.2023*

Prijatou novelou sa zjednodušuje povolovací proces pri výstavbe nových zdrojov tepla využívajúcich prevažne obnoviteľné zdroje energie alebo odpadové teplo, a to vrátane decentralizovaným zdrojov tepla, ktoré zabezpečujú dodávku tepla pre bytové domy a iné objekty spotreby tepla.

Novela súčasne chráni od odpájania účinných systémov centralizovaného zásobovania teplom (CZT), ktoré už dnes využívajú obnoviteľné zdroje energie v podiele 65 % a viac (účinné CZT z obnoviteľných zdrojov).

10. Podporuje sa obnova historických dráhových vozidiel

- ⇒ *Návrh zákona o poskytovaní dotácií na podporu obnovy historických dráhových vozidiel*
- ⇒ *Účinnosť od 01.05.2023*

Na základe prijatého zákona sa predpokladá v rokoch 2023 – 2025 každoročne vynaložiť 150 000 Eur **na podporu trvalej udržateľnosti zbierky historických koľajových vozidiel, udržiavaných občianskymi združeniami a neziskovými organizáciami** pre účely popularizácie železničnej dopravy v SR, a to **formou poskytnutia dotácie** z rozpočtovej kapitoly Ministerstva dopravy SR **na obnovu historických koľajových vozidiel do dobového vystavovateľného alebo prevádzkyschopného stavu alebo na ich udržanie v ňom.**

Dotácia bude udeľovaná na prezentačné projekty, vyžadujúce pre svoju realizáciu obnovu vonkajšieho vzhľadu, pojazdu, skrine, vnútorných inštalácií, interiéru alebo pohonného reťazca historických koľajových vozidiel, ktoré budú predkladať oprávnené občianske združenia alebo nevládne neziskové organizácie na základe výzvy MD SR.

CENTRUM **LEPŠEJ** REGULÁCIE

LEPŠIE ZÁKONY PRE PODNIKATEĽOV

Kontaktné údaje:

Slovak Business Agency
Centrum lepšej regulácie (CLR)
Karadžičova 2
Twin City A
811 09 Bratislava

clr@sagency.sk
02/203 63 193
02/203 63 293